

NHL Stenden Hogeschool

Bachelor Social Work

Beperkte opleidingsbeoordeling

Samenvatting

In oktober 2018 is de bestaande hbo-bacheloropleiding Social Work van NHL Stenden Hogeschool in Leeuwarden bezocht door een visitatiepanel van NQA. De opleiding bestaat uit een voltijdvariant en een deeltijdvariant die deelneemt aan het experiment leeruitkomsten. Het panel heeft de voltijdvariant beoordeeld op vier standaarden en de uitfaserende deeltijdvariant op standaard 3 en 4. Het panel beoordeelt de voltijd- en deeltijdopleiding Social Work als **voldoende**.

Standaard 1: Beoogde leerresultaten

De voltijdopleiding ontvangt voor standaard 1 het oordeel **voldoende**. De beoogde leerresultaten van de opleiding Social Work bestaan sinds september 2017 uit tien kwalificaties die in een landelijk profiel zijn vastgelegd. De kwalificaties zijn gevalideerd door het werkveld en sluiten aan op de Dublin descriptoren. Voor derde- en vierdejaarsstudenten die nog afstuderen binnen de opleidingen Maatschappelijk Werk en Dienstverlening (MWD) en Cultureel Maatschappelijke Vorming (CMV) gelden andere beoogde leerresultaten, die op belangrijke punten overeenkomen met de kwalificaties van Social Work. De opleiding heeft de kwalificaties in samenwerking met studenten en het werkveld uitgewerkt in geschikte leeruitkomsten. De koppeling tussen de kwalificaties en de leeruitkomsten kan beter inzichtelijk gemaakt worden. De opleiding heeft een relevante visie op internationalisering geformuleerd.

Standaard 2: Onderwijsleeromgeving

De voltijdopleiding ontvangt voor standaard 2 het oordeel **voldoende**. De onderwijsleeromgeving is een samenhangend geheel waarbij zowel aandacht is voor de derde- en vierdejaars curricula MWD en CMV, als voor het brede curriculum Social Work. De opleiding hanteert de wettelijke instroomeisen en voert een studiekeuzecheck uit bij elke student. De inhoud en vormgeving van het vernieuwde curriculum Social Work vloeit op logische wijze voort uit de curricula MWD en CMV, in lijn met de planningsneutrale conversie. Zo wordt basistheorie in voldoende mate aangeboden en is er in de opleidingen MWD en CMV reeds gewerkt met ateliers, die een belangrijk onderdeel vormen van de brede opleiding Social Work. In het curriculum Social Work wordt er elke module gewerkt aan kennisgerichte, vaardighedengerichte en integratieve leeruitkomsten. De integratieve leeruitkomsten vormen steeds de basis voor integrale opdrachten die in les- of praktijkateliers in kleine groepen studenten worden uitgevoerd. De ateliers zijn een inspirerende en goed opgezette vorm van onderwijs. De brede opleiding Social Work biedt drie uitstroomprofielen aan: Jeugd, Zorg, en Welzijn en samenleving. Hierbij merkt het werkveld op dat het waardevol is als de inhoudelijke kennis van het sociaal werk gericht op de versterking van de sociale basis infrastructuur behouden blijft. De opleiding biedt studenten diverse mogelijkheden voor internationale oriëntatie en kan dit verder versterken door meer gebruik te maken van internationale bronnen en meer internationale vergelijkingen van het vakgebied op te nemen in het curriculum. De opleiding besteedt adequate aandacht aan onderzoeksvaardigheden, waarbij voldoende blijvende aandacht voor onderzoek in de curricula MWD en CMV aan te raden is. De bijdragen van lectoraten aan de opleiding kunnen nog vergroot worden. Wat betreft de theorie, kunnen de opleidingen MWD en CMV meer tijd inruimen voor verdieping en theoretisering van inhoudelijke thema's. Verdere theoretisering kan ook bijdragen

aan de versterking van de reflectie op meso- en macroniveau en de ontwikkeling van studenten tot normatieve professionals. In de opleiding Social Work zijn er stappen in de goede richting gezet wat betreft dit punt.

De veranderingen binnen de organisatie en het onderwijs worden door het team met een positieve insteek opgepakt en het opleidingsprogramma wordt breed gedragen binnen het team. Bij de doorontwikkeling van het curriculum heeft het management aandacht voor scholing van docenten en evaluatie van nieuwe onderwijsvormen. Studenten worden op diverse manieren betrokken bij de kwaliteitszorg van de onderwijsleeromgeving. Ook onderhoudt de opleiding sterke banden met het werkveld. Docenten zetten de belangen van studenten voorop en de begeleiding van studenten geschiedt op persoonlijke en betrokken wijze.

Standaard 3: Toetsing

De opleiding ontvangt voor de voltijd- en de deeltijdvariant voor standaard 3 het oordeel **voldoende**. De opleiding hanteert geschikte uitgangspunten voor toetsing waardoor deze inzichtelijk is voor studenten, studenten voldoende feedback krijgen, het vier-ogen principe op geschikte wijze wordt toegepast en vertegenwoordigers uit het werkveld op passende wijze worden betrokken. In het curriculum Social Work wordt getoetst aan de hand van een aantal vaste typen toetsen en dat zorgt voor een inzichtelijk toetssysteem en een goede balans tussen toetsing van kennis, vaardigheden en attitude. Bij de verdere ontwikkeling van het toetsprogramma is het aan te bevelen dat de opleiding aandacht heeft voor de variatie in toetsvormen. De examencommissie voert haar taken volgens de wettelijke vereisten uit en de toetscommissie draagt zinnig bij aan de verbetering van de kwaliteit van toetsen. Wat betreft de kwaliteit van beoordelingen kan de betrouwbaarheid en de validiteit van beoordelingen verbeterd worden door de beoordelingscriteria sterker te koppelen aan de kwalificaties.

Standaard 4: Gerealiseerde leerresultaten

De opleiding ontvangt voor de voltijd- en de deeltijdvariant voor standaard 4 het oordeel **voldoende**. De adequate afstudeerprogramma's MWD en CMV bestaan beide uit een onderzoeks- en een visiegedeelte, waarbij studenten bij MWD kunnen kiezen tussen een afstudeerproject en een persoonlijk professionaliseringsonderzoek. Procedures rondom afstuderen zijn duidelijk beschreven in handleidingen en bij de beoordeling wordt het vier-ogen principe op geschikte wijze toegepast. In het afstudeerprogramma Social Work zal de opleiding een verbeteringslag op het afstuderen maken waarbij visie en onderzoek sterker aan elkaar gekoppeld worden en de afstudeerfase wordt uitgebreid naar twee semesters. Afgestudeerden van de voltijd- en de deeltijdvariant behalen de eindkwalificaties op het hbo-bachelorniveau. Afgestudeerden functioneren naar behoren in de praktijk. De opzet en de kwaliteit van de visiestukken is sterk en studenten laten reflectie op persoonlijk functioneren wat betreft de competenties zien. Deze reflectie kan verder worden uitgebouwd naar reflectie op meso- en macroniveau zodat ook reflectie op overstijgende thema's binnen het vakgebied ontstaat. Ook kunnen onderzoeksvaardigheden nog versterkt worden.

Inhoudsopgave

Samenvatting	3
Inleiding	7
Schets van de opleiding	9
Standaard 1 Beoogde leerresultaten	10
Standaard 2 Onderwijsleeromgeving	13
Standaard 3 Toetsing	19
Standaard 4 Gerealiseerde leerresultaten	22
Eindoordeel over de opleiding	25
Aanbevelingen	26
Bijlagen	27
Bijlage 1 Bezoekprogramma	28
Bijlage 2 Bestudeerde documenten	30

Inleiding

Dit visitatierapport bevat de beoordeling van de bestaande *hbo-bachelor* opleiding Social Work van NHL Stenden Hogeschool. Het visitatiepanel van NQA dat de beoordeling heeft uitgevoerd is samengesteld door NQA, in opdracht van NHL Stenden Hogeschool en in overleg met de opleiding. Voorafgaand aan de visitatie heeft de NVAO het panel goedgekeurd.

Het rapport beschrijft de bevindingen, overwegingen en conclusies van het panel. Ook bevat het enkele aanbevelingen voor de opleiding. Het rapport is opgesteld conform het *Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs* van de NVAO (september 2016) en het *NQA-protocol 2018 voor de beperkte opleidingsbeoordeling*.

De visitatie heeft plaatsgevonden op 31 oktober 2018. Het visitatiepanel bestond uit:

Mevrouw dr. E.A.H.M. Linders (voorzitter, domeindeskundige)

De heer dr. E.L. Jansen (domeindeskundige)

De heer dr. R.T.H.M. Kloppenburg (domeindeskundige)

Mevrouw J. Kiewik (studentlid)

Mevrouw drs. M. Schoots, auditor van NQA, trad op als lead-auditor van het panel.

Afstemming tussen alle deelpanels binnen deze clustervisitatie heeft allereerst plaatsgevonden door de instructie die de panelleden krijgen met betrekking tot het beoordelingskader. De tussen Hobéon en NQA gekalibreerde criteria voor de beoordeling maken onderdeel uit van deze instructie. Daaraan voorafgaand is de afstemming geborgd door overlap in de bezetting tussen alle deelpanels. Daarnaast is, rekening houdend met het feit dat elke opleidingsbeoordeling een individuele beoordeling betreft, vanuit de overlap in de bezetting, waar relevant, voortschrijdend gereflecteerd op vorige bezoeken binnen deze visitatiegroep. Verder wordt de afstemming tussen de panels geborgd door de ondersteuning van zo veel mogelijk dezelfde secretaris vanuit de evaluatiebureaus en door de inzet van getrainde voorzitters.

Bij de aanvraag heeft de instelling een zelfevaluatierapport (ZER) met bijlagen aangeboden. Deze voldeed naar vorm en inhoud aan de eisen van het desbetreffende NVAO-beoordelingskader en aan de eisen van het *NQA-protocol 2018*. Het visitatiepanel heeft de ZER bestudeerd en een bezoek aan de opleiding gebracht. Zie bijlage 1 en 2. Met alle (mondeling en schriftelijk) verstrekte informatie heeft het panel tot een weloverwogen oordeel kunnen komen.

Het visitatiepanel verklaart dat de beoordeling van de opleiding in onafhankelijkheid heeft plaatsgevonden.

Utrecht, januari 2019

Panelvoorzitter

Mevrouw dr. E.A.H.M. Linders

Lead-auditor

Mevrouw drs. M. Schoots

Schets van de opleiding

De opleiding Social Work heeft ongeveer 700 studenten (inclusief derde- en vierdejaars studenten MWD en CMV) en is één van 15 Social Work opleidingen in Nederland. De opleiding heeft een voltijdvariant en een deeltijdvariant die deelneemt aan het experiment leeruitkomsten. Sinds september 2018 zijn NHL Hogeschool en Stenden Hogeschool gefuseerd tot NHL Stenden Hogeschool en sindsdien valt de opleiding onder de Academie Social Studies.

De brede opleiding Social Work is voor het eerst gestart in september 2017. In september 2018 is er een ontwikkelingslag gemaakt en is de opleiding het onderwijs gaan verzorgen volgens de principes van Design Based Education (DBE). Dit onderwijsconcept wordt ook binnen andere opleidingen van NHL Stenden Hogeschool toegepast. De opleiding Social Work is via een planningsneutrale conversie voortgekomen uit de opleidingen Maatschappelijk Werk en Dienstverlening (MWD) en Cultureel Maatschappelijke Vorming (CMV). De expertise vanuit de inmiddels beëindigde opleiding Sociaal Pedagogische Hulpverlening van voormalig Stenden Hogeschool is tevens benut voor de ontwikkeling van het programma Social Work. De planningsneutrale conversie heeft de goedkeuring van de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (22 juli 2016). Het curriculum Social Work vertoont gelijkheid met de curricula MWD en CMV, waardoor er tijdens de visitatie voldoende uitvoeringsevidentie aanwezig was om de kwaliteit van de brede opleiding Social Work te beoordelen. Ook heeft het panel (eind)werken van studenten en inhoudelijke informatie over MWD en CMV bekeken om een volledig oordeel te kunnen vormen. De opleidingen MWD en CMV hebben een laatste instroom gehad in september 2016 en hebben ten tijde van de visitatie nog derde- en vierdejaars studenten.

De deeltijdopleidingen MWD en CMV zijn in september 2016 een experimenteervariant gestart in het kader van het experiment leeruitkomsten binnen de pilot flexibilisering van het hoger onderwijs. Sinds september 2017 zijn de experimenteervarianten MWD en CMV samengevoegd tot één flexibele deeltijdopleiding Social Work, tevens volgens een planningsneutrale conversie. De flexibele deeltijdopleiding Social Work wordt apart gevisiteerd en beoordeeld in 2019. Ten tijde van de visitatie staan er bij de uitfaserende deeltijdopleidingen MWD en CMV nog drie studenten ingeschreven.

Standaard 1 Beoogde leerresultaten

De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.

Conclusie

De opleiding ontvangt voor deze standaard het oordeel **voldoende**. Het panel concludeert dat de opleiding Social Work landelijk vastgestelde kwalificaties als beoogde leerresultaten hanteert. De landelijke kwalificaties sluiten aan op de Dublin descriptoren en zijn gevalideerd door het werkveld. Ook vertonen deze kwalificaties belangrijke overeenkomsten met de beoogde leerresultaten van de opleidingen Maatschappelijk Werk en Dienstverlening (MWD) en Cultureel Maatschappelijke Vorming (CMV). De opleiding heeft een passende visie op social work geformuleerd. De internationale definitie van social work van de International Federation of Social Workers wordt door de opleiding gehanteerd en de opleiding heeft een relevante visie op internationalisering geformuleerd. De opleiding heeft de kwalificaties in samenwerking met studenten en het werkveld uitgewerkt in leeruitkomsten. De leeruitkomsten dekken de kwalificaties, waarbij het panel opmerkt dat de koppeling tussen de kwalificaties en de leeruitkomsten meer inzichtelijk kan worden gemaakt.

Onderbouwing

Beroepsbeeld

De conversie van de opleidingen MWD en CMV tot een brede opleiding Social Work is ingegeven door een omvangrijke stelselwijziging in het werkveld. Diverse sociale beleidsterreinen zijn gedecentraliseerd waardoor er op veel plekken interdisciplinaire sociale teams worden gevormd. Daardoor is er meer vraag naar brede sociale professionals ontstaan. De brede opleiding beoogt generalisten op te leiden die in staat zijn om verschillende aspecten van sociale problematiek in domeinen zoals zorg, werk en jeugdhulp, met elkaar te verbinden. Functies waartoe de opleiding opleidt zijn bijvoorbeeld sociaal of maatschappelijk werker (profiel Welzijn en samenleving), woonbegeleider of sociaal hulpverlener (profiel Zorg) of jeugdhulpverlener (profiel Jeugd).

Beoogde leerresultaten

De opleiding Social Work hanteert sinds september 2017 de kwalificaties uit het *Landelijk Opleidingsdocument Sociaal Werk (2017)* als beoogde leerresultaten. In dit document hebben de Nederlandse opleidingen Social Work gezamenlijk de ontwikkelingen in het beroepenveld en de daaruit voortvloeiende kerntaken, kwalificaties, kennisbasis en profielen voor de sociaal werker beschreven. De kerntaken en kwalificaties sluiten aan op de Dublin descriptoren en zijn gevalideerd door het werkveld. De opleidingen hebben gezamenlijk drie kerntaken met tien bijbehorende kwalificaties geformuleerd. De kerntaken zijn: (1) Bevorderen van sociaal functioneren van mensen en hun sociale context, (2) Versterken van de organisatorische verbanden waarbinnen het sociaal werk plaatsvindt en (3) Bevorderen van de eigen professionaliteit en de ontwikkeling van het beroep.

Voor studenten die nog afstuderen binnen de opleidingen MWD en CMV gelden andere beoogde leerresultaten (zie standaard 4). De tien landelijke kwalificaties Social Work vertonen op belangrijke punten overeenkomsten met de negen competenties die de opleidingen MWD en CMV hanteren als beoogde leerresultaten, wat de planningsneutrale conversie ondersteunt. Zo kennen bijvoorbeeld alle drie de profielen competenties/kwalificaties op het gebied van contact leggen, (kwetsbare) groepen ondersteunen, bedrijfsmatig werken, ontwikkeling van de eigen professionaliteit en bijdragen aan de ontwikkeling van het beroep.

Concretisering leerresultaten

De opleiding heeft de kwalificaties in samenwerking met het werkveld geconcretiseerd in leeruitkomsten per module en beschreven in het *Coursedocument Social Work voltijd/deeltijd 2018-2019*. Het panel ziet dat de leeruitkomsten de landelijke kwalificaties dekken en vindt de leeruitkomsten geschikt voor een hbo-bacheloropleiding Social Work. Het panel vindt de directe koppeling tussen de kwalificaties en de bijbehorende leeruitkomsten beperkt inzichtelijk en adviseert de opleiding om die inzichtelijkheid te vergroten. Door de koppeling inzichtelijker te maken, kan de dekking van de landelijke kwalificaties eenvoudiger worden geborgd in de toekomst. Een ander punt dat het panel opvalt, is dat de leeruitkomsten van de flexibele deeltijdvariant -die dezelfde landelijke kwalificaties hanteert- verschillen van de leeruitkomsten van de voltijdvariant. De opleiding is voornemens om de beide sets leeruitkomsten dichter bij elkaar te brengen, beginnend bij de formulering van gelijke leeruitkomsten voor de profielen en het afstuderen van de beide opleidingsvarianten.

Visie op het vakgebied

De opleiding heeft samen met het werkveld, studenten en docenten onderstaande visie op social work geformuleerd. Het panel is positief over het feit dat deze visie in samenwerking met het werkveld en studenten is opgesteld en vindt de visie passend. Het panel moedigt de opleiding aan om de eigen visie nader te specificeren om zo een onderscheidend profiel ten opzichte van andere opleidingen Social Work te creëren.

De Social Workers van NHL Stenden Hogeschool zijn deskundig in het ondersteunen van mensen in (tijdelijk) kwetsbare posities. Deze Social Workers werken graag met mensen, zijn in staat om mensen in kwetsbare situaties echt te zien, hen een luisterend oor te bieden en (indien gewenst) adequaat te reageren op hun ondersteuningsvraag. Social Workers zijn zich bewust van de voortdurende veranderende samenleving en de noodzaak zich te blijven ontwikkelen. De NHL Stenden opgeleide Social Workers zijn in staat om een belangrijke bijdrage te leveren aan een vitale regio en zijn met betrekking tot vernieuwingen in het werkveld ondernemend, vindingrijk, grensverleggend, verbindend en doordacht.

Internationalisering

De opleiding onderschrijft de definitie van social work van de International Federation of Social Workers (2014), waarin onder andere mensenrechten, sociale rechtvaardigheid en respect voor diversiteit als thema's worden gezien binnen het sociaal werk. Om goed te kunnen reflecteren op het eigen functioneren en aan te kunnen sluiten bij de leefwereld van mensen, dienen studenten zich bewust te zijn van de internationale en interculturele context van zichzelf en van cliënten. Daarom wil de opleiding studenten motiveren om in aanraking te komen met sociaal werk buiten de eigen nationale en culturele grenzen. Het uiteindelijke doel van internationale en interculturele

oriëntatie is dat studenten zich ontwikkelen tot stevige, reflectieve en ondernemende professionals. Het panel vindt dit een relevante visie op internationalisering.

Standaard 2 Onderwijsleeromgeving

Het programma, de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.

Conclusie

De opleiding ontvangt voor deze standaard het oordeel **voldoende**. Het panel ziet een samenhangende onderwijsleeromgeving. De opleiding is er volgens het panel in geslaagd om een inspirerend curriculum Social Work op te zetten dat breed wordt gedragen en geborgd. De opleiding onderhoudt sterke banden met het werkveld. De inhoud en vormgeving van het vernieuwde curriculum vloeit logisch voort uit de curricula MWD en CMV, in lijn met de planningsneutrale conversie. De theoretische kant van de opleidingen MWD en CMV kan naar mening van het panel verder verdiept worden door meer de tijd te nemen om bepaalde inhoudelijke thema's te theoretiseren. Het panel ziet dat de opleiding in het programma Social Work al een aantal stappen in de goede richting heeft gezet wat dit punt betreft. Studenten hebben diverse mogelijkheden om zich internationaal te oriënteren. De opleiding besteedt adequate aandacht aan onderzoeksvaardigheden. Het panel ziet mogelijkheden om de bijdragen van de lectoraten aan de opleiding te versterken. Docenten stellen het belang van studenten voorop en studenten worden op persoonlijke en betrokken wijze begeleid tijdens de lessen en de studieloopbaanbegeleiding. Het team van deze opleiding heeft te maken met vele veranderingen en treedt deze veranderingen met een veerkrachtige houding en op deskundige wijze tegemoet. De vernieuwde vormgeving van het onderwijs aan de hand van ateliers zorgt voor een zelfstandige, creatieve en ondernemende studiehouding bij studenten, enthousiasme bij docenten en positieve reacties van het werkveld.

Onderbouwing

Programma en inhoud Social Work

De landelijke kwalificaties Social Work zijn vertaald naar een adequaat opgezet curriculum Social Work met een modulestructuur. De opleiding hanteert de kennisbasis uit het *Landelijk Opleidingsdocument Sociaal Werk (2017)*. De eindkwalificaties, kennisbasis en leeruitkomsten waaraan studenten werken in elke module, zijn inzichtelijk gemaakt in modulehandleidingen voor studenten. In elke module komen drie typen leeruitkomsten aan bod: integratieve, kennisgerichte en vaardighedengerichte leeruitkomsten. Elke module bestaat daarop aansluitend uit drie onderdelen: een integrale opdracht binnen een atelier, een kennisdeel en een onderdeel vaardigheden.

De propedeuse bestaat uit vier modules van 15 EC: Het beroep social work, Ik als sociaal werker, De maatschappelijke context en Innovatie & onderzoek. In deze modules komen onder andere de thema's welzijn, ontwikkelingspsychologie, methodisch handelen, onderzoek en communicatie aan de orde. Ook de thema's armoede en schaarste komen aan bod. Het tweede studiejaar bestaat uit twee modules van 30 EC: Diversiteit en sociale inclusie en Systeem en empowerment. In het derde studiejaar volgen studenten een profielmodule van 30 EC en een vrij te kiezen minor van 30 EC. De afstudeerfase van 60 EC beslaat het gehele vierde jaar (zie standaard 4).

Binnen de brede opleiding kunnen studenten kiezen uit drie profielen die voortbouwen op de inhoud van de opleidingen MWD en CMV: Jeugd, Zorg, en Welzijn en samenleving. De profielen komen vooral tot uiting in de profielmodule en de afstudeerfase. Voor het profiel Jeugd werkt de opleiding inhoudelijk samen met de opleiding Pedagogiek. Diverse werkveldvertegenwoordigers merken naar het panel op dat de richting binnen CMV van het sociaal werk gericht op de versterking van de sociale basis infrastructuur (voorheen 'opbouwwerk' genoemd) waardevol is voor de praktijk en dat specifieke inhoud voor deze vakrichting behouden zou moeten blijven binnen de brede opleiding. Het panel adviseert de opleiding om deze opmerkingen ter harte te nemen bij de doorontwikkeling van het derde en vierde studiejaar.

Vormgeving programma Social Work

Het curriculum Social Work is vormgegeven vanuit de driehoek opleiding, beroepenveld en student. Hierbij heeft de opleiding het onderwijs opgezet volgens het onderwijsconcept Design Based Education (DBE) en is de opleiding geïnspireerd door Design Based Thinking (DBT). Bij DBE is er een structurele interactie tussen de student en de praktijk en worden oplossingen en denkrichtingen steeds getest in de praktijk. De student maakt een volledige ontwikkelingscyclus rond: vooronderzoek - theoretische verdieping - toepassen van een ontwerp of prototype - onderzoek naar de gevolgen van implementatie. De opleiding hanteert hierbij de principes van actieve participatie, co-creatie, ondernemerschap en sociaal-constructivisme. DBE komt met name tot uitdrukking in de ateliers waarin studenten aan de integrale leeruitkomsten van elke module werken. De opleiding kent twee typen ateliers: lesateliers en praktijkateliers.

In de lesateliers werken studenten in het eerste studiejaar onder eigen regie aan integrale opdrachten. Het integrale karakter van de ateliers wordt aangevuld met een dag kennisonderwijs en een dag vaardigheidstraining. Kleine groepen studenten hebben hiertoe een eigen ruimte tot hun beschikking waar zij vijf dagdelen per week werken onder begeleiding van docenten. De vijf dagdelen zijn opgedeeld in een dagdeel trainingen, een dagdeel kennisonderwijs en drie dagdelen werken aan de opdracht. In de lesateliers richten studenten zich op thema's zoals het welbevinden van kwetsbare doelgroepen of zetten studenten bijvoorbeeld een eigen welzijnsonderneming op.

In de praktijkateliers werken studenten op de locatie van de opdrachtgever uit het werkveld aan real-life vraagstukken. Dat doen ze in het tweede studiejaar gedurende drie dagen per week. Eén dag per week volgen de studenten aanvullend onderwijs op school. De opleiding heeft momenteel 25 werkveldpartners waardoor studenten een ruime keuze hebben uit praktijkateliers. In de praktijkateliers worden bijvoorbeeld denktank bijeenkomsten georganiseerd met professionals uit het werkveld, burgers, docenten en studenten. Een voorbeeld van een extern atelier is de opdracht vanuit de gemeente *Tytsjerksteradiel om de ontschotting van zorg en welzijn te onderzoeken*. *In dit atelier werken studenten uit verschillende opleidingsjaren en van diverse opleidingen samen, zoals ook studenten Bestuurskunde, HBO-V en Pedagogiek. Het panel vindt deze aandacht voor interprofessioneel samenwerken passend en moedigt de opleiding aan om deze werkwijzen van interprofessioneel samenwerken verder uit te bouwen volgens de ontwikkelingen in het werkveld. Hierbij merkt het panel op dat ook samenwerking met andere partijen zoals mantelzorgers, vrijwilligers en ervaringsdeskundigen relevant is.* Het panel is enthousiast over de wijze waarop de ateliers zijn opgezet en functioneren. Studenten worden door deze onderwijsvorm geactiveerd en aangezet tot eigen verantwoordelijkheid, creativiteit en een ondernemende studiehouding. Studenten geven verder aan dat ze goed worden geïnformeerd over het leren in de ateliers: ze weten wat er van hen verwacht wordt.

Opdrachtgevers uit het werkveld met wie het panel heeft gesproken, zijn positief over de resultaten van de ateliers.

Kennis

De kennis die studenten in het programma Social Work opdoen voldoet volgens het panel aan de basiskwaliteit. Zo wordt er aandacht besteed aan vakken zoals ontwikkelingspsychologie, communicatie, organisatiekunde en ondernemerschap. In de programma's MWD en CMV kan er nog meer verdieping van de theorie worden bewerkstelligd door meer tijd in te ruimen om overstijgende thema's zoals participatie of ontschotten te theoretiseren. Hierbij kunnen de opleidingen ook aandacht besteden aan theorie die niet direct inzetbaar is voor opdrachten maar wel tot de nodige, brede basiskennis leidt. Meer verdieping in de theorie kan naar mening van het panel ook bijdragen aan de versterking van de reflectie op meso- en macroniveau zodat reflectie op het vakgebied ontstaat en de ontwikkeling van studenten tot normatieve professionals. Het panel ziet nu in de studentwerken MWD en CMV vooral reflectie op microniveau, waarbij het individuele functioneren en de eigen doelen van de student centraal staan. De opleiding heeft in de gesprekken aan het panel laten zien dat zij hier in het programma Social Work stappen in de goede richting voor heeft gezet, zoals het inrichten van een dag kennisonderwijs per week en het voornemen om bezinningsmomenten voor de theorie in te richten.

Vaardigheden

In de curricula MWD en CMV wordt reeds in bepaalde onderwijsonderdelen gewerkt met ateliers. Die ervaringen hebben bijdragen aan de vormgeving van de ateliers in het brede curriculum Social Work. Ook wat betreft de aangeboden kennis en vaardigheden ziet het panel op belangrijke punten overlap tussen het curriculum Social Work en de curricula van MWD en CMV, in lijn met de planningsneutrale conversie. Waar de praktijkcomponent in de brede opleiding is geborgd in diverse praktijkateliers en bij het afstuderen, kennen de curricula MWD en CMV een derdejaars stage. Studenten geven aan dat zij de opzet van de stage adequaat vinden en dat ze veel leren in de stage. De competenties voor de stage zijn uitgewerkt in gedragsindicatoren en tijdens de stage dient de student een basisniveau in het professionele handelen te bereiken. Gedurende de stageperiode is er verplichte supervisie vanuit de studieloopbaanbegeleider, die door studenten als positief wordt ervaren. De stage wordt daarnaast begeleid door de stagedocent, die de stage ook beoordeelt. Hierbij geeft de praktijkbegeleider vanuit de stageorganisatie een advies voor de beoordeling.

Internationale oriëntatie

Het beleid wat betreft internationale en interculturele oriëntatie is ongewijzigd gebleven bij de doorontwikkeling tot de brede opleiding. Het panel ziet dat de opleiding studenten diverse geschikte mogelijkheden aanbiedt, aansluitend op de visie op internationalisering van de opleiding (zie standaard 1). Er zitten internationale onderdelen in onder andere de facultatieve ateliers van Social Work bij de projecten 'Mijn tante uit Marokko' en 'Ferre to Go'. In verschillende verplichte opdrachten voor alle studenten wordt aandacht besteed aan het werken met mensen met diverse culturele en maatschappelijke achtergronden. Ook kent de opleiding een jaarlijkse instroom van studenten vanuit partnerscholen in Velbert, Lippstadt en Marburg in Duitsland.

Daarnaast biedt de opleiding diverse mogelijkheden aan voor extra internationale en interculturele ervaringen. NHL Stenden Hogeschool heeft buitenlandse locaties in Zuid-Afrika,

Qatar, Bali en Thailand waar studenten van de opleiding kunnen deelnemen aan internationale minoren. Voorbeelden zijn de organisatie van een tweejaarlijks congres International Social Work, kortdurende buitenlandse bezoeken via vaste partners in Suriname, Berlijn of Poznan, deelname aan International Weeks bij partnerscholen en het volgen van een minor of stage in onder andere Suriname, Antillen, Ierland, Zuid-Afrika, België, Indonesië, Duitsland en Zuid-Amerika. Ook bezoeken studenten en docenten regelmatig congressen van de Europese Associatie van Social Work en de European Brief Therapy Association en de International Conference on Social Work and Sociology. Het panel heeft gezien dat internationale competenties zijn verweven in het curriculum en het panel vindt dat een adequate insteek. Het panel ziet mogelijkheden om de internationale oriëntatie verder te vergroten en daarmee nog beter aan te sluiten op de eigen visie op internationalisering (zie standaard 1). Het gaat dan om het meer verwijzen naar internationale bronnen zoals het mensenrechtenverdrag en het kinderrechtenverdrag. Ook denkt het panel dat het curriculum versterkt kan worden door meer vergelijkingen tussen social work in Nederland en in andere landen op te nemen in het onderwijsprogramma.

Onderzoeksvaardigheden

Studenten werken vanaf het begin van de opleiding Social Work op geschikte wijze aan hun onderzoeksvaardigheden. Gedurende de ateliers en diverse ondersteunende colleges komt onderzoek wat betreft methodiek, vaardigheden en attitude voldoende aan bod naar mening van het panel. Zo werken ze volgens vaste methodieken aan praktijkvraagstukken in de ateliers en wordt dit ondersteund met colleges onderzoeksvaardigheden. Ook leren studenten bijvoorbeeld Evidence Based Practice toepassen voor interventies in het sociaal werk. Het panel ziet verbeterpunten wat betreft onderzoek in de eindwerken MWD en CMV (zie standaard 4) en adviseert de opleiding om voldoende aandacht te blijven besteden aan onderzoeksvaardigheden in het derde en vierde jaar van de curricula MWD en CMV.

De opleiding werkt samen met de onderzoeksgroep Zorg en Welzijn van NHL Stenden Hogeschool, die zich richt op de leefbaarheid en de toekomst van de noordelijke regio. De onderzoeksgroep wil een bijdrage leveren aan het ontwikkelen van toepasbare kennis rond dit vraagstuk en staat hierover in continue verbinding met maatschappelijke partners en het onderwijs. De onderzoeksgroep bestaat uit diverse lectoraten die aansluiten op de profielen van de brede opleiding: het lectoraat Zorg voor jeugd (profiel Jeugd), het lectoraat Wonen, welzijn en zorg (profiel Zorg) en de associate lector Welzijn nieuwe stijl (profiel Welzijn en samenleving). Ook werkt de opleiding samen met het lectoraat iHuman voor digitale innovaties en toepassing van sociale technologieën. Het panel heeft gezien dat deze samenwerking vooral tot uiting komt bij de ondersteuning van studenten bij het doen van onderzoek, zoals bij het formuleren van onderzoeksvragen in de praktijkateliers. Het panel ziet mogelijkheden om de bijdragen van lectoraten breder in de opleiding in te zetten en meer zichtbaar te maken voor studenten, om zo de onderzoeksvaardigheden en de onderzoekende houding van studenten te vergroten.

Begeleiding en voorzieningen

Docenten nemen verschillende rollen aan: studieloopbaanbegeleider (slb'er), begeleider van een atelier, expert (kennisdocent) en trainer (vaardigheidsdocent). Begeleiders stimuleren studenten om zelf verantwoordelijkheid te nemen voor het eigen leerproces, zelf keuzes te maken en persoonlijk leiderschap te pakken. Hierbij krijgen studenten veel ruimte voor het werken aan eigen leerdoelen en zelfontwikkeling, wat studenten als positief ervaren. De intensiteit van de slb

in het curriculum Social Work hangt af van de persoonlijke voorkeuren van de student en er zijn geen EC's gekoppeld aan de slb. In het eerste atelier in het eerste studiejaar is de atelierbegeleider ook de slb'er zodat de slb'er een goed beeld krijgt van de student en contact daarna laagdrempeliger is. Studenten en alumni uit alle drie de curricula zijn positief over de begeleiding tijdens de opleiding. Het panel heeft gezien dat (studieloopbaan)begeleiders en docenten het belang van de studenten vooropzetten bij hun werkzaamheden en de studenten op persoonlijke en betrokken wijze begeleiden.

Vooropleiding en instroom

De opleiding hanteert de wettelijke toelatingseisen van een mbo-opleiding op niveau 4, een havo-opleiding of een vwo-opleiding. De opleiding voert bij nieuwe studenten een studiekeuzecheck uit om te bekijken of de opleiding bij de student past. Dit leidt tot een individueel niet-bindend studieadvies. Studenten geven bij het panel aan dat de informatie voorafgaand aan de opleiding duidelijk is en dat de opleiding voldoende aansluit op diverse vooropleidingen.

Kwaliteit van het personeel

Het panel ziet een deskundig docententeam dat te maken heeft met diverse veranderingen in het curriculum en de organisatiestructuur. Het team gaat deze veranderingen met een positieve instelling tegemoet en het panel ziet een mentaliteit van aanpakken. Het nieuwe onderwijsconcept DBE geeft docenten energie waardoor het team met enthousiasme werkt aan de doorontwikkelen van het curriculum. Studenten zijn positief over de betrokkenheid, praktijkkennis en beschikbaarheid van docenten. De opleiding beschikt over 71 docenten. Van de docenten heeft 72 procent een masterdiploma, hebben twee docenten een PhD titel en zijn twee docenten aan het promoveren. Een groot deel van de docenten die de afgelopen jaren zijn aangenomen, komt uit de praktijk en heeft werkervaring in het sociale domein. Bij de ontwikkeling van het nieuwe curriculum heeft de opleiding goed gekeken naar scholing van docenten. Een belangrijk deel van de docenten heeft trainingen gevolgd op het gebied van DBE. Naast eigen docenten maakt de opleiding gebruik van externe supervisors die gecertificeerd zijn door de Landelijke Vereniging voor Supervisie en Coaching. Ook worden er regelmatig gastdocenten ingezet en wordt er gewerkt met trainingsacteurs. Studenten zijn positief over de begeleiding en deskundigheid van docenten. Ook geven zij aan dat ze enthousiast zijn over de externe docenten vanwege de praktijkkennis die ze meebrengen.

Kwaliteitsborging onderwijsleeromgeving

Het vernieuwde onderwijsprogramma wordt breed gedragen en geborgd door het docententeam. De curriculumcommissie borgt de samenhang en consistentie binnen en tussen de curricula en ontwikkelteams trekken de vernieuwingen binnen het onderwijsprogramma Social Work voort. Docenten die bijdragen aan de ontwikkeling van het onderwijs zijn vaak ook de docenten die het vernieuwde onderwijs een eerste keer uitvoeren en evalueren. Hierbij worden docenten op actieve wijze begeleid door een aan de opleiding verbonden onderwijskundige.

Via de werkveldadviescommissie houdt de opleiding een structurele en sterke relatie met het werkveld om het profiel, de visie, de uitgangspunten en het nieuwe curriculum aan het werkveld te toetsen. Ook wint de opleiding via de commissie informatie in over actuele ontwikkelingen in het werkveld. Het panel heeft ook gezien dat de opleiding op andere manieren een sterke band heeft met het werkveld, via onder andere de contacten met opdrachtgevers voor de ateliers.

Studenten worden actief betrokken bij (de ontwikkeling van) de opleiding via onder andere de opleidingscommissie, de deelraad en studentenpanels die eens per zes weken worden gehouden. De opleidingscommissie bestaat uit studenten en docenten en komt drie keer per jaar bij elkaar. Deze commissie geeft de opleiding gevraagde en ongevraagde adviezen over het onderwijs, de toetsing en de OER. In de studentenpanels worden allerlei zaken rondom het onderwijs besproken, die vervolgens worden gerapporteerd aan de teamleiders. De deelraad bestaat tevens uit studenten en docenten en beoordeelt of de opleiding daadwerkelijk doet wat ze zich in officiële documentatie, zoals de OER, voornemen. Het panel is van mening dat de diverse commissies adequaat bijdragen aan de kwaliteitsborging van de onderwijsleeromgeving.

Standaard 3 Toetsing

De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Conclusie

De voltijd- en deeltijdvariant ontvangen voor deze standaard het oordeel **voldoende**. Concluderend stelt het panel dat de voltijd- en deeltijdvariant voldoen aan de basiskwaliteit voor het toetsstelsel. De examencommissie voert haar taken volgens de wettelijke vereisten uit en de toetscommissie draagt zinnig bij aan de verbetering van de kwaliteit van toetsen. Toetsing is inzichtelijk voor studenten, het vier-ogen principe wordt op geschikte wijze ingezet en vertegenwoordigers uit het werkveld geven een advies voor de beoordeling bij diverse toetsen. Voor het brede curriculum Social Work hanteert de opleiding een vernieuwd toetsprogramma. Het panel is positief over deze vernieuwde opzet van toetsing met drie vaste typen toetsen per module. Wel adviseert het panel de opleiding om aandacht te hebben voor voldoende variatie in toetsvormen bij de brede opleiding Social Work. Wat betreft de kwaliteit van beoordelingen ziet het panel dat de betrouwbaarheid en de validiteit van beoordelingen verbeterd kan worden door de beoordelingscriteria sterker te koppelen aan de kwalificaties.

Onderbouwing

Toetsing en beoordelingen MWD en CMV (voltijd en deeltijd)

Het panel is van mening dat het toetsstelsel van MWD en CMV voldoet aan de basiskwaliteit en ziet verbeterpunten wat betreft de beoordelingssystematiek. De voltijd- en deeltijdvariant MWD zijn identiek wat betreft toetsstelsel, toetsvormen, beoordelingsprocedures en borging. Dit geldt ook voor de beide varianten van CMV. MWD en CMV kennen verschillen wat betreft de toetsvormen, maar hanteren verder dezelfde geschikte principes en borgingscommissies voor toetsing en beoordeling. Regelingen rondom toetsing en beoordeling zijn voor MWD en CMV apart vastgelegd in een *Onderwijs- en Examenregeling 2018-2019* en een *Studentenstatuut 2018-2019*. Toetsen worden ontwikkeld volgens het vier-ogen principe en bij de beoordeling van mondelinge toetsen en het afstuderen wordt ook het vier-ogen principe gehanteerd. De toetsvormen zijn voldoende gevarieerd. Terugkerende toetsvormen zijn individuele en groepsassessments, kennistoetsen, stages en reflecties. Externe beoordelaars hebben een adviserende rol bij de beoordeling van stages en de externe begeleiders worden daartoe jaarlijks geschoold. Het toetsstelsel is voor zowel MWD als CMV inzichtelijk voor studenten en studenten geven aan dat zij voldoende feedback ontvangen bij beoordelingen en in de lessen.

Het panel heeft een aantal voorbeelden van toetsen en beoordelingen voor professionaliseringstaken en diverse eindwerken bestudeerd (zie standaard 4). Hierbij merkt het panel op dat de kwaliteit van beoordelingen verbeterd kan worden. De beoordelingscriteria voor zowel de MWD- als de CMV-toetsen kunnen naar mening van het panel explicieter worden gekoppeld aan de eindkwalificaties. Hierdoor wordt het gemakkelijker voor diverse beoordelaars om met elkaar af te stemmen en kan de toetsing van de eindkwalificaties beter worden geborgd als er wijzigingen plaatsvinden in de beoordelingsformulieren of de eindkwalificaties. Verder worden studentproducten zoals professionaliseringstaken en eindwerken in sommige gevallen relatief hoog becijferd in de ogen van het panel. Het panel adviseert de opleiding om aandacht te schenken aan de validiteit en betrouwbaarheid van beoordelingen door de toetscriteria te

koppelen aan de eindkwalificaties. Het panel is van mening dat meer kalibratie onder examinatoren en bijvoorbeeld ook met andere partijen zoals lectoraten evenzo belangrijk is om de kwaliteit van de beoordelingen te verbeteren.

Toetsing Social Work

In het brede curriculum Social Work wordt een vernieuwd toetsprogramma gehanteerd. Regelingen rondom toetsing en beoordeling zijn ook voor de brede opleiding adequaat en specifiek vastgelegd in een *Onderwijs- en Examenregeling 2018-2019 (OER)* en een *Studentenstatuut 2018-2019*. De toetsvormen over de vier studiejaar zijn schematisch weergegeven in het *Coursedocument Social Work voltijd/deeltijd 2018-2019*. Toetsen en beoordelingsprocessen zijn voor het eerste en tweede studiejaar op duidelijke wijze uitgewerkt in de modulehandleidingen. Aansluitend op de drie typen leeruitkomsten (zie standaard 2), richt de toetsing zich in elke module op drie typen toetsen: integratieve opdrachten, kennistoetsen en vaardigheidstoetsen. Het panel is positief over deze vaste opzet van toetsing omdat deze inzichtelijk is voor studenten en een goede balans tussen kennis, vaardigheden en attitude geeft. Bij de verdere uitwerking van het toetsprogramma adviseert het panel de opleiding om aandacht te hebben voor voldoende variatie in de kennistoetsen. Het panel heeft nu kennistoetsen ingezien die gericht zijn op reactieve reproductie van kennis, terwijl het panel bij kennistoetsen ook denkt aan het toetsen van inzicht waarbij de student zelf op een productieve wijze laat zien dat hij kennis kan toepassen.

Beoordelingen Social Work

Wat betreft het inzetten van het vier-ogen principe en de inzet van externe beoordelaars hanteert de brede opleiding net als MWD en CMV een adequaat beleid. Zo worden toetsen nog steeds geconstrueerd volgens het vier-ogen principe waarbij er minstens één andere collega meekijkt met de toetsontwikkeling. De integratieve opdrachten in de ateliers zijn gericht op het ontwikkelen van beroepsproducten voor de werkelijke praktijk en vertegenwoordigers uit het werkveld geven hierbij regelmatig feedback of een adviesbeoordeling. Ook bij de afstudeerstage hebben de begeleiders uit het werkveld een adviserende rol bij de beoordeling. Eens per jaar wordt er een bijeenkomst georganiseerd voor stagebegeleiders uit de praktijk voor scholing of om werkwijzen op elkaar af te stemmen. Op belangrijke momenten in de opleiding zoals bij het afstuderen worden twee examinatoren vanuit de opleiding ingezet. Studenten die het eerste studiejaar van de opleiding Social Work hebben gevolgd geven aan dat ze kwalitatief goede feedback ontvangen. In de ateliers hanteert de opleiding het principe van 'sustainable feedback'¹, waarbij studenten zelf actief feedback zoeken bij peers en docenten. Een voorbeeld hiervan is een bel die aan een groep studenten in een lesatelier ter beschikking is gesteld. Individuele studenten kunnen de bel laten rinkelen als zij hulp nodig hebben van medestudenten.

In de reeds ontwikkelde beoordelingsformulieren voor Social Work ziet het panel dezelfde verbeterpunten als in de beoordelingsformulieren MWD en CMV. Om die reden adviseert het panel om de aanbevelingen die voor MWD en CMV zijn gegeven wat betreft betrouwbaarheid en validiteit expliciet mee te nemen in de doorontwikkeling van de brede opleiding Social Work.

¹ Carless, 2013

Kwaliteitsborging toetsing en beoordeling

De examencommissie borgt de kwaliteit van toetsing en beoordeling volgens de wettelijke vereisten. De examencommissie functioneert voor alle varianten van de bacheloropleidingen MWD, CMV, Social Work, Pedagogiek en de masteropleidingen Pedagogiek en Digitale Innovatie in Zorg en Welzijn. De examencommissie bestaat uit vijf leden en een secretaris, waaronder een extern lid. De voorzitter van de examencommissie heeft een Senior Kwalificatie Examinering (SKE). De andere leden van de examencommissie zijn relatief nieuw in de commissie en starten op korte termijn met een SKE-traject. Van alle docenten heeft ongeveer 15 procent een SKE-certificering en ongeveer 24 procent een BKE-certificering. Taken van de examencommissie zijn onder andere de benoeming van examinatoren, adviezen geven over toetsing, toezien op de kwaliteit van toetsen en de uitvoering daarvan en het uitreiken van getuigschriften. Jaarlijks legt de examencommissie in een jaarverslag verantwoording af over haar werkzaamheden. Het panel stelt op basis van de gesprekken en het jaarverslag vast dat de examencommissie haar taken serieus oppakt en adequaat uitvoert.

De toetscommissie is in 2011 ingesteld door de examencommissie en evalueert toetsen voorafgaand aan afname en na de afloop. Het panel vindt dat de toetscommissie daarmee op zinvolle wijze bijdraagt aan de verbetering van de kwaliteit van toetsen. De toetscommissie hanteert een steekproefcyclus waardoor alle toetsen binnen vier jaar aan de hand van vaste criteria worden bekeken door de toetscommissie. De toetscommissie bekijkt zowel de toetsen van de brede opleiding als van de opleidingen MWD en CMV, voor zowel de voltijd- als de deeltijdvariant. Bevindingen van de toetscommissie worden per toets besproken met examinatoren en gerapporteerd aan het management. Het panel ziet goede mogelijkheden voor de opleiding om de expertise van de toetscommissie te benutten bij het oppakken van de adviezen van het panel inzake de beoordelingsformulieren.

Standaard 4 Gerealiseerde leerresultaten

De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten zijn gerealiseerd.

Conclusie

De voltijd- en deeltijdvariant ontvangen voor deze standaard het oordeel **voldoende**. De afstudeerprogramma's van MWD en CMV bestaan beiden uit een onderzoeks- en een visiegedeelte. Het afstudeerprogramma Social Work zal tevens uit deze twee onderdelen bestaan, waarbij onderzoek en visie meer aan elkaar gekoppeld worden en de afstudeerfase langer gaat duren. Het panel vindt de opzet van de afstudeerprogramma's MWD en CMV adequaat en is positief over de voorgenomen aanpassingen in de opzet van het afstuderen. Het panel stelt vast dat afgestudeerden van de voltijd- en de deeltijdvariant de eindkwalificaties op het hbo-bachelorniveau behalen bij het afstuderen. Afgestudeerden functioneren naar behoren in de praktijk. In de eindwerken waardeert het panel met name de opzet en de kwaliteit van de visiestukken. Wat betreft onderzoeksvaardigheden en de reflectie op meso- en macroniveau ziet het panel nog verbetermogelijkheden in de eindwerken.

Onderbouwing

Afstudeerfase MWD

Het afstudeerprogramma en de afstudeerprocedures zijn voor de voltijd- en de deeltijdvariant identiek. In de voltijd- en deeltijdvariant van de opleiding MWD worden alle negen eindkwalificaties afgetoetst in de afstudeerfase: oriënteren, plannen, uitvoeren, organiseren, samenwerken, beleid, reflecteren, afstemmen en ontwikkelen. Bij het afstuderen kan de student kiezen voor een professionaliseringsonderzoek resulterend in een onderzoeksverslag (23 EC) en een visiedocument (7 EC), of een praktijkonderzoek resulterend in een onderzoeksverslag (20 EC), een visiestuk (7 EC) en een live assessment (3 EC). Het professionaliseringsonderzoek richt zich vooral op het gefundeerd verbeteren van het eigen functioneren en het praktijkonderzoek richt zich vooral op het verbeteren van (organisatieonderdelen in) het werkveld. Voor beide afstudeerprogramma's zijn de stappen, begeleiding en eisen adequaat beschreven in een afstudeerhandleiding. De afstudeerproducten worden volgens een heldere procedure door twee examinatoren beoordeeld.

Afstudeerfase CMV

Ook voor CMV zijn het afstudeerprogramma en de afstudeerprocedures voor de voltijd- en de deeltijdvariant identiek. In de voltijd- en deeltijdvariant van de opleiding CMV worden dezelfde negen eindkwalificaties als bij MWD afgetoetst in de afstudeerfase. De afstudeerfase bestaat voor CMV uit een afstudeerproject (20 EC) en een visiestuk (10 EC). Ook dit afstudeerprogramma is adequaat beschreven in de afstudeerhandleiding en wordt op geschikte wijze beoordeeld door twee examinatoren.

Afstudeerfase in ontwikkeling: Social Work

De afstudeerfase Social Work zal bestaan uit een praktijkdossier met een reflectie op de professionele ontwikkeling op basis van een stage (30 EC), een onderzoeksopdracht in de praktijk (18 EC) en een visiestuk waarin de student zijn visie op het beroep geeft (12 EC). Hiermee zal het afstudeerprogramma verlengd worden naar twee semesters, in plaats van één

semester bij MWD en CMV. Vooral met het visiestuk hebben de opleidingen MWD en CMV reeds positieve ervaringen opgedaan: hierin kunnen studenten zich persoonlijk positioneren en profileren binnen het vakgebied. De opleiding wil op basis van de ervaringen in de opleidingen MWD en CMV het onderzoeksgedeelte van het afstuderen meer verbinden aan het visiestuk, zodat studenten hun onderzoek kunnen koppelen aan hun persoonlijke profiel. Het panel vindt dit een verbetering van het afstudeerprogramma omdat zij in de huidige eindwerken die koppeling vaak logisch hadden gevonden en slechts beperkt terugzien.

Gerealiseerd niveau

Het panel heeft voorafgaand aan het visitatiebezoek vijftien afstudeerdossiers bestudeerd, waarvan vier deeltijdossiers en elf voltijdossiers. Hierbij heeft het panel een verdeling gekozen naar rato van het aantal afgestudeerden MWD en CMV. Er waren in totaal vijf afgestudeerden van de deeltijdopleidingen de afgelopen twee jaar. De afstudeerdossiers bestaan uit een visiestuk en een project- of onderzoeksdossier met beoordelingsformulieren.

Het panel concludeert dat de geselecteerde afgestudeerden de eindkwalificaties op het hbo-bachelorniveau aantonen in de eindwerken. Hierbij heeft het panel geen noemenswaardige verschillen in niveau en kwaliteit van de eindwerken gezien tussen de voltijd- en de deeltijdvariant. Het panel waardeert de visiestukken, die op persoonlijk reflectieniveau diepgang laten zien op de competenties en waardevol zijn voor de ontwikkeling van de student als beginnend beroepsbeoefenaar. Het panel is van mening dat de sterke reflectie breder opgepakt kan worden, namelijk ook op meso- en macroniveau waardoor er reflectie ontstaat op het beroep en het brede werkveld (zie ook standaard 2). Onderwerpen van de onderzoeken zijn over het algemeen relevant. In enkele gevallen staan deze wat van de opleidingsinhoud af, waarbij de student zich in het eindwerk vooral op een specifiek onderwerp richt. Wat betreft onderzoeksvaardigheden ziet het panel dat enkele studenten onderzoeksbegrippen en methodieken nog niet eigen heeft gemaakt waardoor deze niet geheel correct worden toegepast. In het nieuwe curriculum wordt er meer aandacht aan onderzoek besteed, wat de onderzoeksvaardigheden van studenten naar verwachting zal vergroten.

Functioneren afgestudeerden

Het panel stelt vast dat afgestudeerden naar behoren functioneren in de praktijk. Alumni geven bij het panel aan dat het werkveld sterk in beweging is en dat de opleiding ze daar in voldoende mate op voorbereidt. De vertegenwoordigers uit het werkveld waarmee de opleiding heeft gesproken zijn tevreden over de bijdragen die studenten en alumni leveren in de praktijk. Hierbij zien zij geen specifiek profiel voor afgestudeerden MWD en CMV uit Leeuwarden, maar vooral personen met eigen talenten. Studenten geven aan dat het regelmatig gebeurt dat studenten een baan aangeboden krijgen tijdens de stage. Ongeveer 7 procent van de afgestudeerden studeert door.

De Stichting Kwaliteitsregister Jeugd registreert jeugdprofessionals die voldoen aan alle eisen van vakbekwaamheid. Registratie is een voorwaarde voor veel werkzaamheden met jeugd. Studenten die het profiel Jeugd van de brede opleiding Social Work gaan volgen, voldoen aan deze vereisten en kunnen zich laten registreren als jeugd- en gezinsgeneralist.

Eindoordeel over de opleiding

Oordelen op de standaarden

Het visitatiepanel komt tot de volgende oordelen op de standaarden voor de voltijdvariant:

Standaard	Oordeel voltijd	Oordeel deeltijd
<i>Standaard 1 Beoogde leerresultaten</i>	Voldoende	Nvt
<i>Standaard 2 Onderwijsleeromgeving</i>	Voldoende	Nvt
<i>Standaard 3 Toetsing</i>	Voldoende	Voldoende
<i>Standaard 4 Gerealiseerde leerresultaten</i>	Voldoende	Voldoende

Alle standaarden van het beoordelingskader zijn met een voldoende beoordeeld. Het panel waardeert de enthousiaste en deskundige wijze waarop docenten het onderwijsprogramma uitvoeren en ontwikkelen, de activerende onderwijsopzet met de ateliers en de opzet van het visiestuk bij het afstuderen. Het panel ziet verbetermogelijkheden wat betreft de koppeling van de leeruitkomsten en toetscriteria aan de kwalificaties, de theoretische diepgang en de reflectie op meso- en macroniveau. De oordelen zijn gewogen volgens de beslisregels van de NVAO.

Het visitatiepanel beoordeelt op basis hiervan de kwaliteit van de bestaande voltijd en deeltijd hbo-bacheloropleiding Social Work van NHL Stenden Hogeschool als **voldoende**.

Aanbevelingen

Het panel geeft de opleiding de volgende aanbevelingen mee:

Standaard 1

- Het panel adviseert de opleiding om de koppeling tussen de kwalificaties en de leeruitkomsten meer inzichtelijk te maken.

Standaard 2

- Het panel raadt de opleidingen MWD en CMV aan om naast de theoretische colleges structureel ruimte in het programma te creëren voor theoretische verdieping van vakoverstijgende thema's. In het verlengde hiervan adviseert het panel de opleidingen MWD en CMV om de reflectie op meso- en macroniveau te vergroten, zodat studenten meer gaan reflecteren op het beroep en het vakgebied en zich nog sterker ontwikkelen tot normatieve professionals die expliciete ethische overwegingen maken.

Standaard 3

- Het panel raadt de opleiding aan om de beoordelingscriteria directer te koppelen aan de kwalificaties om de betrouwbaarheid en validiteit van de beoordelingen te versterken.
- Het toetsprogramma voor de brede opleiding is nog in ontwikkeling en het panel adviseert de opleiding om hierbij aandacht te hebben voor de variatie aan kennisgerichte toetsvormen.

Standaard 4

- Het panel is positief over de keuze om het visiestuk te behouden voor het afstuderen en om de afstudeerfase uit te breiden tot twee semesters. Hierbij adviseert het panel de opleiding om ook in het visiestuk de reflectie het meso- en macroniveau te gaan toetsen.
- Wat betreft onderzoeksvaardigheden ziet het panel dat enkele studenten onderzoeksbegrippen en methodieken nog niet eigen hebben gemaakt waardoor deze niet geheel correct worden toegepast. Het panel raadt de opleiding aan om daar aandacht aan te besteden.

Bijlagen

Bijlage 1 Bezoekprogramma

Lokaal	B-plein NHL Stenden	
08.45-09.00 uur Receptie NHL-gebouw	Ontvangst Panel Wij ontvangen u graag bij de receptie in de centrale hal van het NHL-gebouw	Auditorenpanel
09.00–09.30 uur Locatie: visitatieruimte	- Welkom - Presentatie Social Work - Toelichting materiaal	Opleidingsmanagement: Directeur Academie Social Studies teamleider onderbouw Social Work
09.30-11.00 uur Locatie: Visitatieruimte	Materiaalbestudering en vooroverleg	Auditorenpanel
11.00 uur	Vertrek naar atelier Ondernemen in Welzijn Locatie: NHL-Stenden	Auditorenpanel
11.10-11.55 uur Locatie: Atelier Ondernemen in Welzijn	Presentatie Interne Ateliers en gesprek docenten en studenten onderbouw:	MT teamleider onderbouw Docenten Social Work onderbouw: Studenten onderbouw
11:55 – 12:00	Vertrek naar visitatieruimte	Auditorenpanel
12:00 – 12:45 uur Locatie: Visitatieruimte	Presentatie en gesprek externe atelier ‘Sociaal Domein’	Docenten Studenten Lector Opdrachtgever
12.45 - 13.30 uur	Lunch	Auditorenpanel
13.30–14.15 uur Locatie: Visitatieruimte	Gesprek studenten en alumni	
14.30– 15.15 uur Locatie: Visitatieruimte	Gesprek docenten en examinatoren Gerealiseerde leerresultaten	Docenten en examinatoren MWD en CMV
15.30-16.00 uur Locatie: Visitatieruimte	Gesprek Borging en Kwaliteit	Medewerkers en studenten
16.15–16.45 uur Locatie: Visitatieruimte	Gesprek Management	Opleidingsmanagement Work Rian Meerstra: teamleider onderbouw Social Work

16.45–17.30 uur Locatie: Visitatieruimte	Beoordelingsoverleg auditoren	Auditorenpanel
17.30–17.45 uur Locatie: Visitatieruimte	Terugkoppeling bevindingen aan opleidingsmanagement en docenten	Auditorenpanel/opleidingsmanagement en belangstellenden
17.45-18.15 uur Locatie: Visitatieruimte	Ontwikkelgesprek	Auditorenpanel/opleidingsmanagement/docenten

Bijlage 2 Bestudeerde documenten

Zelfevaluatie rapport Social Work
Social Work Course Document DBE 2018-2019
Landelijk Opleidingsdocument Social Work (2017)
Opleidingsdocument MWD
Opleidingsdocument CMV
Opleidingsprofiel MWD
Opleidingsprofiel CMV
Onderwijs- en Examenregeling studiejaar 2018-2019 Social Work voltijd
Onderwijs- en Examenregeling studiejaar 2018-2019 MWD voltijd
Onderwijs- en Examenregeling studiejaar 2018-2019 CMV voltijd
Studentenstatuut Social Work 2018-2019
Studentenstatuut MWD 2018-2019
Studentenstatuut CMV 2018-2019
Overzichten ingezette personeel
Afstudeerhandleidingen MWD en CMV
Lijsten afgestudeerden MWD en CMV
Inkleuring profielen Social Work (2017)
Jaarverslag examencommissie 2016-2017
Rapportage toetscommissie steekproefcyclus 1 (2018)
Een selectie van verslagen bij professionaliseringstaken MWD en CMV
Een selectie van kennistoetsen Social Work
Alle beschikbare modulehandleidingen Social Work
Design Based Education; onderwijsconcept (2017)
Stagegids welzijnsopleidingen 2018-2019; CMV, MWD, Pedagogiek
Selectie van gebruikte literatuur